

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
IŁÓW ZA ROK 2021**

Ilów, 30 kwietnia 2022 r.

Spis treści

1. Cel przygotowania analizy.....	3
2. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Iłów.....	4
3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	6
4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	6
5. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z nieruchomości zmieszanych.....	6
6. Liczba mieszkańców.....	7
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1.....	7
8. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Iłów w 2019 roku.....	7
9. Informacja o masie pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania, powstałych z odebranych i zbieranych z terenu gminy odpadów komunalnych.....	8
10. Osiągnięte poziomy recyklingu.....	8
11. Wnioski.....	9

1. Cel przygotowania analizy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach niniejsza analiza została przygotowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy Iłów w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Głównym celem dokumentu jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Iłów.

Analizę sporządzono na podstawie art.3 ust.2 pkt.10 oraz art. 9tb ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie został określony wymagany jej zakres:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczby mieszkańców,
- liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust.6-12,
- ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy,
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu gminy.

Właściciele nieruchomości, którzy do dnia 1 lipca 2013r. zobowiązani byli do podpisywania umów z podmiotami odbierającymi odpady komunalne z terenu ich nieruchomości mają obecnie obowiązek uiszczać na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości ustalonej przez Radę Gminy. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują:

- koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- koszty obsługi administracyjnej systemu.

2.Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Ilów

Odpady komunalne stanowią jeden z najważniejszych problemów współczesnego świata zarówno na szczeblach lokalnych jak i w skali globalnej.

Bardzo duże wyzwanie stoi przed samorządami gminnymi, które muszą uporać się z coraz większą ilością wytwarzanych odpadów komunalnych.

System zakłada, że gmina przejmuje pełne ekonomiczne władztwo nad odpadami komunalnymi, a więc pełną odpowiedzialność za ich odebranie od wytwórców oraz zagospodarowanie zgodnie z prawem. Odpowiedzialność w sensie prawnym oznacza konieczność zdania relacji z wykonania obowiązków określonych prawem i nałożonych na dany podmiot, a także poniesienie ewentualnych konsekwencji nieprawidłowego lub niepełnego zrealizowania tych obowiązków czy wręcz ich niezrealizowania, czyli poddania się sankcjom z takiego tytułu.

Oznacza to, że gmina, stając się jedynym podmiotem odpowiedzialnym za zorganizowanie i działanie systemu postępowania z odpadami komunalnymi, przejmuje pełną odpowiedzialność za to, aby system ten był efektywny, a więc realizował cele wynikające prawa unijnego. Wprawdzie wobec Unii za wykonanie obowiązków określonych prawem unijnym odpowiada państwo członkowskie, ale jednak prawo wewnętrzne może, a nawet powinno przenieść tę odpowiedzialność na podmioty, których działalność ma znaczenie dla osiągnięcia celów określonych prawem unijnym, w tym wypadku na gminę. Jak wskazano, przepisy ustawy nowelizującej ustawę u.c.p.g. takie konstrukcje prawne przewidują kontrolę wykonywania obowiązków nałożonych na gminy. Sprawować je mają wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska. Przewidziane sankcje nakładane na gminy – art. 9z ust 2 i 4 zakładają, że w wypadku niezapewnienia przez gminę osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) będzie nakładał na gminę administracyjną karę pieniężną, naliczaną za każdą tonę odpadów komunalnych przekraczających poziomy określone w rozporządzeniu, w wysokości równowartości opłaty za składowanie tych odpadów. Przejęcie władztwa nad odpadami komunalnymi oznaczało także dla gmin konieczność podjęcia i zrealizowania wielu działań organizacyjnych, umożliwiających powstanie i funkcjonowanie systemu postępowania z odpadami. Regulacje te powinny w odpowiednio precyzyjny sposób konstruować obowiązki adresowane do uczestników systemu, przede wszystkim do mieszkańców.

Jednym z istotniejszych jest tu obowiązek ponoszenia opłaty za odbiór odpadów, a więc gmina musiała wyliczyć odpowiednią jej wysokość, naturalnie nie w sposób uznaniowy, ale oparty

na przewidywanych kosztach funkcjonowania systemu, trzeba było zorganizować system poboru opłat, ich ewidencji i redystrybucji oraz egzekucji zaległych należności. Wobec mieszkańców gmina musiała określić wymagania odnośnie sposobu gromadzenia opadów, w tym selektywnej zbiórki ich określonych rodzajów oraz systemem nadzoru nad przestrzeganiem wymagań.

Włączenie do systemu podmiotów zewnętrznych według założeń odbywać ma się w wyniku przetargu. Po wyborze kontrahenta i zawarciu z nim prawidłowo skonstruowanej umowy gmina powinna nadzorować jej realizację, zapewniając sobie możliwości ingerencji w wypadku niewłaściwych działań wybranej firmy.

Organizacja systemu wymaga zapewnienia przekazywania odpadów do miejsc ich zagospodarowania, przy czym muszą to być miejsca zapewniające przede wszystkim odzysk i recykling odpadów, składowanie odpadów powinno być w istotny sposób ograniczone.

Gmina musiała także zapewnić obsługę sprawozdawczości oraz prowadzić rejestr podmiotów zamierzających świadczyć usługi w ramach systemu postępowania z odpadami komunalnymi. Wymagało to zapewnienia odpowiedniej obsługi administracyjnej i środków na jej działalność.

Wprowadzony system zakłada znaczną samodzielność gmin w realizowaniu nałożonego na nie obowiązku rozwiązania problemu zgodnego z prawem zagospodarowania odpadów komunalnych. Samodzielność i prawo decydowania o kształcie oraz funkcjonowaniu systemu oznacza także odpowiedzialność za jego skuteczność i ponoszenie sankcji z tytułu nieprawidłowego jego funkcjonowania¹.

Od 18.03.2021 r. do 31.12.2021 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowane było przez **EKO-MAZ Sp. z o. o** z Płocka

Dodatkowo w ramach nowego systemu właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła” (bezpośrednio na terenie nieruchomości). Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte 4 podstawowe frakcje odpadów: tworzywa sztuczne, metal, szkło i papier oraz w okresie letnim odpady zielone. W okresie grzewczym powyższy katalog odpadów został uzupełniony o popiół. Odpady zmieszane oraz segregowane odbierane są od właścicieli nieruchomości z częstotliwością 1 raz na 4 tygodnie.

Natomiast 2 razy w ciągu roku odbywa się mobilna zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon. Urząd Gminy Hów, Szkoła Podstawowa w Brzozowie Starym, Szkoła Podstawowa w Howie, Szkoła Podstawowa w Kapturach, Szkoła Podstawowa w Giżycach, Samorządowe Przedszkole w Howie oraz OSP prowadzą akcje zbierania elektrośmieci. Również w godzinach pracy podanych poniżej instytucji mieszkańcy gminy Hów mogą oddać zużyte akumulatory

¹ M. Górski, *Obowiązki gmin związane z wprowadzeniem nowego systemu*, w: *Prawne i organizacyjne obowiązki gmin w postępowaniu z odpadami komunalnymi*, red. M. Górski i K. Nowacki, Kolonia Limited, Wrocław 2012, s. 70-73.

małogabarytowe (baterie):

Natomiast pojemniki na przeterminowane lekarstwa znajdują się w Ośrodku Zdrowia w Brzozowie Starym, w Ośrodku Zdrowia w Iłowie oraz Puncie Aptecznym w Iłowie.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych, którzy zdecydowali się gromadzić odpady komunalne w sposób selektywny, zobowiązani byli do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która wynosi od 1 stycznia 2021 r. 28,00 zł za 1 osobę na miesiąc. Opłata za gospodarowanie odpadami w przypadku właścicieli nie segregujących odpadów wynosiła 56,00 zł miesięcznie. Dodatkowo można było skorzystać z ulgi za kompostowanie w wysokości 10 zł od nieruchomości.

3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zapisy art. 3 ust. 2 pkt 10 ppkt a u.c.p.g. nakładają na gminę obowiązek przeanalizowania możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W tym miejscu zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 9e ust. 2 u.c.p.g. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Art. 3 ust. 2 pkt 10 pkt b u.c.p.g. zobowiązuje gminę do dokonania analizy w zakresie potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Priorytetową inwestycją w latach przyszłych, związaną z gospodarowaniem odpadami komunalnymi będzie utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Gmina Iłów poniosła koszty w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w wysokości **1.600,165,90 zł. brutto.**

Oplaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

- należności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	1 984 397,47 zł
- wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	1 703 175,16 zł
- zaległości gospodarowania odpadami komunalnymi:	294 430,58 zł
- nadpłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	13 208,27 zł

Ponadto do powyższego zestawienia należy doliczyć koszty wynikające z wdrożenia i obsługi nowego systemu gospodarowania odpadami. Składają się na nie następujące wydatki:

druk deklaracji, druk ulotek, utrzymanie programu, szkolenie z programu, koszty eksploatacyjne (materiały biurowe itp.), wynagrodzenie pracownika oraz inne.

6. Liczba mieszkańców

Gmina Iłów jest gminą wiejską wg. danych GUS w roku 1995 faktyczne miejsca zamieszkiwania, tj. 6687. Na dzień 31.12.2021 liczba mieszkańców wg. ewidencji ludności wynosiła – 6032, natomiast zgodnie z danymi pochodzącymi z deklaracji wynosiła - 5413. Takie dane zostały zastosowane do wyliczeń. Do dnia 31.12.2021 r. złożono 1846 deklaracje.

Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wiele uczniów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród ilości osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust.1.

Brak informacji o właścicielach nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

8. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Iłów w 2019 roku.

Łączna masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]:

opakowania z tworzyw sztucznych - 95,580

opakowania ze szkła – 105,87

opakowania z papieru i tektury – 19,34

odpady wielkogabarytowe - 53,00
zmieszane odpady opakowaniowe – 2,00
odpady komunalne (zmieszane) niesegregowane- 890,90

Masy odpadów poddanych recyklingowi [Mg]:

opakowania z tworzyw sztucznych – 36,6973
opakowania ze szkła – 84,4960

9. Informacja o masie pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania, powstałych z odebranych i zbieranych z terenu gminy odpadów komunalnych.

Masa odpadów powstałych po sortowaniu **zmieszanych (niesegregowanych)** odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania [Mg] – 532,2905

10. Osiągnięte poziomy recyklingu:

Zapisy art. 3b oraz 3c u.c.p.g. obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 poz. 2167) określa min. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [% dla roku 2019] tj. 40%.

Gmina Iłów w roku 2019 osiągnęła poziom ograniczenia w wysokości ok. **15 %**.

Ponadto Gmina Iłów odebrała masę innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku – 0,56 Mg

11. Wnioski

Rok 2021 dla mieszkańców był rokiem usystematyzowania wszelkich zmian z roku poprzedniego.